

Anonieme intimiteit: het interieur als theater

Andrea Bozic had niet veel woorden nodig om de contaminaties tussen intimiteit en een virtueel publiek domein duidelijk te maken. Noch om te tonen hoe onzinnig de vraag naar de mens achter de acteur is. Aan haar *It's me, but I am no longer there* komt geen acteur te pas. Toch stelt ze wel iets voor: de manier waarop onze blik geconditioneerd wordt door het regime van de televisiebeelden. Per 'voorstelling' worden slechts twee toeschouwers toegelaten, die elkaar enkel bij het binnenkomen even te zien krijgen. De ene wordt binnengeloodst in een kamertje, waar hij onder een tentzeil gaat liggen op een bed, met de vraag flink te woelen. Naast het bed staat een televisie-monitor. Beelden van een bewoonde ruimte, een grote kamer vol huiselijke objecten, van bibelots tot boeken, van een asbak tot een onopgemaakt bed, rollen over dat scherm. Tegelijk hoor je klankfragmenten, zowel huiselijke geluiden als de stem van een immobilienmakelaarster die de ruimte aanprijst als een bijzonder geschikte jongerenkamer. Al snel merk je dat de matras een mechanisme verbergt dat bij elke beweging ofwel de klank, ofwel de beelden laat verspringen. Of je bewegingen de beeldopname of de klank aanstuurt blijft echter in het ongewisse. Een ding is zeker: beelden en klankfragmenten zijn volkomen autonoom, ze verklaren elkaar niet. De kwaliteit van de beelden is overigens slecht. De travellings zijn onzeker en schokkerig, de montage mist ritme, de focus is vaak onscherp. Er vallen zelfs dode momenten waarop de camera enkel een vloer- of muurvlak toont.

Na een poos komt iemand je halen en word je een tweede ruimte binnengeloodst. De herkenning is onmiddellijk en ontnuchterend: je staat in de ruimte die je zo even op het scherm zag. Als je een schijnwerper op

Wie tien tienerkamers gezien heeft, zal wellicht wel verschillen opmerken in de posters aan de muur, de gadgets of de hoeveelheid rommel, maar posters, gadgets en rommel zijn constanten.

het hoofd aangeremd krijgt en een elektronische video-camera in je handen geduwd wordt begrijp je ook de toedracht van de zaak: wat je op de TV-monitor zag waren beelden die je medebezoeker opnam. Haast tegelijk ontmasker je de ruimte, hoe perfect ze ook de natuurlijke rommeligheid van een bewoonde ruimte imiteert, als een artificiële constructie. Hier woont niemand, dit is een decor. Desondanks appeleert ze aan een dubbele reflex. Vooreerst is er het 'Sherlock Holmes'-moment: wat kan je te weten komen over iemand die Bachelards *Poétique de l'espace* in bed leest en Antonin Artaud op de salontafel heeft liggen? Wat vertellen het kamerscherm en de prullaria die op het dressoir liggen? Welke smaak en leefgewoonten spreken uit een onopgemaakt bed en wat achteloos rondslingerende kleren en tijdschriften? Uit de kleinste miniatuur, het onooglijkste detail probeer je een leefwereld te voorschijn te toveren. Als vanzelf lijken de dingen te spreken over een specifieke werkelijkheid, een mens.

Belangrijker nog is het moment van de videast-monteur: de camera dwingt tot keuzes, tot selecteren en ordenen van elementen die zich aandienen. Dat versterkt nog je interpretatiedrift: het 'verhaal' van de afwezige bewoner wordt je gids bij het filmen en monteren. De klanken die, dat begrijp je nu, door je medebezoeker in het belendende lokaaltje geproduceerd worden interageren nu schijnbaar wel met wat je ziet. Wijst de stem van de immobilienmakelaarster erop dat je hier het einde van een episode ziet, dat iemand op het punt staat hier weg te trekken? Zijn de huiselijke

geluiden de herinneringen die blijven hangen zijn in deze kamer, als het aura van een verdwenen bewoner? Het analytische registreren, als een detective, slaat om in een rêverie waarin je fantasmatisch dingen gaat bezetten met de persoonlijkheid van de bewoner. Die wordt de

verbindende factor voor wat zich aandient. Het interieur wordt als een portret dat ons aankijkt. Het suggereert dat we een blik krijgen op de intimiteit die zich verschuilt achter dit gelaat maar geeft deze nooit prijs. Daardoor blijft het ons bezighouden. (Bozic was overigens verstandig genoeg om geen foto's in het interieur achter te laten die deze fantasie kunnen laten stilvallen). Tegelijk weet je pertinent dat de persoonlijkheid, de intimiteit die je opspreekt niet bestaat, tenzij dan als een hypothetisch effect van de setting. Wat zich aandient als een extreem intieme ruimte, die je usurpeert door je aanwezigheid, is louter enscenering, suggestie van persoonlijkheid. De trivialiteit en goedgemikte 'toevalligheid' van de voorwerpen kunnen enkel een werkelijkheid suggereren door je eigen predispositie als kijker. Het is je oog dat werkelijkheid creëert. De intimiteit waarin je binnenbreekt ontstaat pas op het moment van het binnenbreken zelf. Tevoren was er niets. *'Its me'*, willen we denken, *'But I'm no longer there'* is een juistere lezing. Of eerder: *'Nobody was ever here'*. Er is enkel een theater van de intimiteit.

Kijken door een camera

Niet toevallig heeft de camera een eigen beeldscherm. Wat je filmt verschijnt dus ogenblikkelijk als beeld op een scherm. Die opzet concretiseert onze predispositie om de werkelijkheid te bekijken als was het een scherm dat alles tot een intiem verhaal omtovert. Daardoor vergeet je haast dat je wel degelijk rondspiedt als een voyeur die onbeschaamd in andermans spullen snuistert. Je lijkt alleen op afstand aan-